కథానిక:

సుడిగాలి

శ్రీ గోళ్ళమూడి లక్ష్మీనారాయణ

"అమ్మా! ఐతే, నాకు పుట్టేది తమ్ముడా, చెల్లాయా?" అమాయకంగా అడిగాడు శివుడు. సరస్వతిబుగ్గలు లేతగులాబి రంగయ్యాయి. శివుడా ప్రశ్న వేయటానికి ఎందుకు అవకాశమిచ్చానా అని కించపడ్డది కొంచెము. జవాబు చెప్పనిదే శివుడూరుకోడని తనకు తెలుసు.

"తమ్ముడు కావాలా, చెల్లెలు కావాలా?" ఎదురు ప్రశ్నించింది కొంటెగా సరస్వతి. ఆలోచనాసముద్రములో క్షణకాలం శివుడు మునిగాడు. ప్రక్కనే అపుడే పాలిచ్చి పడుకోబెట్టిన తన తమ్ముడు కనిపించాడు. ఇంట్లో చెల్లె లే టయింది.

"తమ్ముడున్నాడుగా, చెల్లే కావాలమ్మా!" ఏదో అమూల్యమైన ఫలం ఆకాశవృక్షంనుంచి రాలిపడ్తున్నట్లుగా భావిస్తున్నాడు. సరస్వతి ముఖము వివర్ణమయింది. "చెల్లే కావాలా!" శివుడి అమాయకపు వాంఛకు ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుస్తూ చిన్నగా గొణిగింది.

"ఎన్నాళ్లకు వస్తుందే చెలి?" బాణములా సూటిగా తగిలిందీ ప్రశ్న.

"నీవు అన్నం తిను. నాన్నగారు వచ్చేసరికి నిద్రోతావు." అని కంపటికైనుండి అన్నము గిన్నె దింపుతూ మాట్లాడే విషయాన్ని మభ్యపరచి శివుడి మనోమార్గాన్ని మార్చ ప్రయత్నించింది.

శివుడికి అన్నంపెట్టి చాపపై పడుకోమని చెప్పి, తను చీరకొంగు పరచుకొని ఒకమూల నడుమువాల్చింది. 'టంగ్, టంగ్' మని సత్రం ఆఫీసుగదిలోని గడియారంగంటల ధ్వని మెల్లగా వినపడ్డది.

"పదకొండయినా వారు రాలేదు. ఇంకా వర్షము కురుస్తూనే వుంది. ఎక్కడ తల దాచుకొన్నారో, ఏమో! కొంత దూరమైతే తడిసయినా ఇంటికి వచ్చేవారు......" ఆలోచనా తరంగాలు ఆమె హృదయ సముద్రములో ఒకదానినొకటి తోసి ముందుకు వస్తున్నాయి. "...... శివుడికి చెల్లే కావాలిట! ఇప్పటికే ఈ సంసారం ఈదలేని మహాసముద్ర మయింది. ఈ పిల్లలకే పోషణ చేసేసరికి తాత ముత్తాతలందరూ దిగివస్తున్నారు. ఆయనయినా పెద్ద సంపాదనపరుడు కాడు. అందులోనూ, ఈ ఊళ్ళో కాలుపెట్టటం ఇవాళేను. అక్కడ సంపాదించిందంతా అనవసరపు ఖర్చులకీ, అప్పులకీ అయిపోయింది. ఇక్కడెలావుంటుందో పరిస్థితి! కొంత కాలికి ఊతందొరికితే, ప్రాప్తులు జాస్తికలుక సక్రమంగానే జరగవచ్చు.

"పురుడు వస్తోంది.. అవుడెలా వెళ్తాయో రోజులు! దీనికి తోడు ఆడపిల్లయితే చెప్పనే అక్కర్లేదు. మగపిల్లల పోషణకే ఇలా నరాలు తెంపుకుంటున్నాం. చదువు చెప్పించటానికి శివుణ్ణి ఇంటివగ్గరే ఉండమన్నాం. ఇహ ఆడపిల్లయితే కట్నాలనీ, కానుకలనీ మేమెక్కడ తీసుకొస్తాం? మగపిల్లలు కాబట్టి సరిపోయింది; ఏ గోచిపాతతోనో కాలం గడుపుతున్నారు. నాలుగు అక్షరంముక్కలు వస్తే సరి - లేకపోయినా రెక్క కష్టంచేసుకు బ్రతుకుతారు. అదైనా, శివుడు పట్టి అర్భకుడు. ఆ అర్భకత్వం ఎప్పుడు పోతుందో, ఏమో! అమ్మమ్మ ఏప్పింది అందుకేగామోసు. 'పోతూ, పోతూ, ఈ సుడి బండ ఒకటి, మెడకి కట్టిందేమో!' అని ఎప్పుడూ గొణుక్కునేది..............."

సరస్వతి, తన ఆలోచనలన్నీ పైకి అంటూనే ఉంది. మనసులో అనుకున్నవన్నీ పెదిమలు దాటి బయటికి రావలసిందే. అది చిన్ననాట నుంచీ వస్తున్న అలవాటు. చిరపరిచయమైన మనుష్యాకృతి ఒకటి సరస్వతికి ఎదురుగా నుల్చుని ఉంది. ఆ రూపాన్ని ద్యోతకము చేసే వ్యక్తికి కళ్ళు నిప్పుకణికల్లా ఉన్నాయి. ఒకే ఒక సందర్భములో తప్ప అంతకోపము ఆ వ్యక్తికి రాదు. ఆ రూపం అంటోంది:—"నీ కెన్నితడవలు చెప్పలేదు, వాడిమనసు వెన్నపూసలాంటిదని? నీ వేది ఆలోచిస్తున్నా పైకి మాట్లాడుతావు. వాడిస్వభావం మనము మొదటినుండీ కనిపెట్టుతూనే వున్నాంగదా! ఇలాగే వాడు వినగూడని మాటలన్నీ పైకి అంటుంటే మనమనుమానపడినంత పనీచేస్తాడు! ఇపుడేమో......"సరస్వతి హృదయంలోని కన్నీటికుండలు బ్రద్దలయినాయి. ఆమె నాలుపోగుకు ముల్లువంగే త్రాసులాంటిది. "నిజమే, క్షమించాలి!" అంది సరస్వతి. ఆ మనుష్యాకృతి అదృశ్యమయింది. సరస్వతి లేచి కూర్చుని 'శివా!' అని పిలిచింది. పిలుస్తూనే చూసింది—వాడు తనవంకే చూస్తూ, వింటూ ఉండటం. 'ఆఁ' అని వెంటనే జవాబిచ్చాడు శివుడు.

"నిద్ర రాలేదూ?"

"లేదే; ఐతే, అమ్మా, మమ్మల్ని పెంచటం మీకు భారమా?" ధైర్యము కూర్చుకొని అడిగాడు.

"లేదులే, నాయనా! నిద్రపో!" అని అంది సరస్వతి. తుపానుకు కంపించే కాగితపు తెరలా సరస్వతి కంపించింది. అగ్నిపర్వతం బ్రద్దలవుతుందని భయపడ్డంత భీతి చెందింది. మనసు వికలమై, ఆరాత్రికి ఇహ అన్నంతిన బుద్ధిపుట్టలేదు.

సరస్వతి అనుకున్న చివరిమాటలు, శివుడికి అగాహితాలుగా ఉండి, అర్థంచేసుకోలేకపోయాడు. అసలువిషయ మేమంటే, సరస్వతికీ, శివుడికీ బొడ్డుసంబంధ మేమీ లేదు. తన ప్రతిబింబ మయిన శివుణ్ణి కని, పరలోకానికి పయనమైనాక, అంతవరకూ ఆ శివుడితల్లి లక్ష్మిని చూచినట్లుగానే శివుణ్ణి గూడా చూడవలసిన అవశ్యకత తప్పనిసరిగా ప్రక్కభాగంలోనే కాపురముండటమువల్ల, సరస్వతి అమ్మమ్మకి కలిగింది. శివుడు భూమిమీద పడ్డ మరుక్షణాన్నే తన చనిపోయిన కూతురితో సమానముగా చూసుకుంటున్న లక్ష్మిని పొట్టన పెట్టుకోవటమువలన, సరస్వతి అమ్మమ్మ, ఒక విధముగా విసుగుదలతో పెంచుతూ, పోతూ, పోతూ 'ఈ సుడిబండ ఒకటి మెడకి కట్టిందేమో!' అని గొణుక్కునేది. సరస్వతి, ఆమె అమ్మమ్మ హృదయంలో కుంప అయి కూర్చునేసరికి. వారి సంసారము చుక్కానిలేని నావలాంటిది, 'ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ' అనీఅందరికీ. అర్థమయిన అవస్థ నుంది. రెక్క కష్టముమీద పొట్టపోసుకుంటున్న శివుడి తండ్రి నారాయణరావుకి 'ఆడదాని చేతిలోని అర్థము, మగవాని చేతిలోని బిడ్డ' సామెత అనుభవంలోకి వచ్చి, అధమపక్షము శివుణ్ణి సాకటానికయినా మళ్ళా పెళ్ళి చేసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడ్డది. తల్లికన్న ముందుగానే తండ్రి సరస్వతిని విడనాడటంవల్ల మగదిక్కు లేకుండా ఈ కొండంత భారాన్ని ఎలా దూడిపించను చేయాలన్న ఆలోచన సరస్వతి అమ్మమ్మను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి నారాయణరావుకు సరస్వతిని భార్యగా జేసింది.

తల్లిలేని బిడ్డని కలిగిన జాలి, సరస్వతికి నారాయణరావుతో వివాహమైనాక ప్రేమబీజంగా మొలకెత్తింది. శివుని మనస్తత్వాన్ని గురించిన సమస్య ఏ భగవంతుడుకూడావచ్చి ఆ దంపతులకు విశదపర్చి చెప్పలేదు. ఉయ్యాలలో ఊగేవయసులో శివుడి ముఖాన ఎన్నడూ సరస్వతీ నారాయణరావులను ఆనందోదధిలో ఈదులాడించే నిర్మలమైన చిరునవ్వులు తాండవమాడలేదు. పోతపాలు త్రాగి, మానవులంతా భగవంతుని లోని ఆటవస్తువు లనే భావంతో కాబోలు...ఉయ్యాల కట్టిన గిలకలవంక చూస్తూ పరుండేవాడు. తప్పటడుగులు వేస్తూ, పడుతూ, లేస్తూ, కొత్తగా కాలువచ్చిన వయసులో తల్లి దండ్రుల హృదయాలపై ఆనందపు చిందులు త్రొక్కలేదు. నీళ్ళను ఛేదించటంగాని భూగోళాన్ని మెల్లి మెల్లిగా మ్రింగ ప్రయత్నించటంగాని— ఈ మొదలైన అసాధ్యపు కార్యాలు చేద్దామనే ఆలోచన, అతని మనోవీధిలో అడుగిడటానికి అవకాశమిచ్చేవాడు కాడు, మిత్రబృందముతో వింతలు విశేషాలు ఆత్రతతో చెప్పుకొనే వయసులో_ఆ విషయాలన్నీ తనకు తెలుసునో, అథవా అవి అంతగా వినవలసిన విషయాలు కావనో, గుమ్మం దాటి బాల్యమిత్రులలో ప్రముఖస్థానాన్ని ఆక్రమించలేదు. బడికూడా ఎగగొట్టి, ఆశతో, ఆనందంతో, ఆత్రంతో చూసేగారడీ అంటే ఏవగింపు స్వభావంతో, పిల్లలంతా చెట్టు చిటారుకొమ్మలెక్కి గారడివానిని చప్పట్లు కొడ్తూ మెచుకోటున్నప్పటికీ తాను, దారిన పోతూనైనా అటు కన్నెత్తి చూడడు. సర్కసు సినిమాలంటే సుతరాం ఇష్టం లేదు. ఒకసారి బలవంతాన జంతు ప్రదర్శనశాలకి తీసుకువెళ్తే—కేరింతలు కొట్టే కోతిని చూసి సంతోష సూచనలు కనపర్చలేదు. ముద్దొచ్చే తెల్లటి కుక్కపిల్లలను చూసి మురము నొందలేదు. కంగారులు, సింహాలనూ గూర్చి విశేషాలు చెపుతుంటే ఆనందభరితమైన కుతూహలాన్ని ప్రదర్శించలేదు. పులులూమొదలైన వున్న బోనుల దగ్గరికి వచ్చాక వాటి బానిసత్వాన్ని, నిస్సహాయతని చూడ లేకేమో,—ఇహ 'చాల్లే నాన్నారూ వెళ్దాం' అని అన్నాడు. వారి హృదయరాజ్యాలలోని నిరుత్సాహనిరంకుశ పరిపాలన వలన వారి ముఖాలు నల్ల బడ్డాయి. తను ఉలిపికట్టె.

శివుడి శీలాన్ని గురించిన సమస్య సరస్వతీ నారాయణరావుల హృదయములలో విచార రూపంలో గూడు కట్టుకొని బలిష్టదుర్గమయింది. ఆ విచార దుర్గాన్ని శిథిలంచేయ చేసిన వీరి ప్రయత్నాలలో, ఒక్కటీ అనుకూలఫలితాన్ని ఇచ్చింది లేదు. శివుడి ఆనందానికి, తన్మూలంగా తమ ఆనందానికీ తమ శక్తిసామర్థ్యాలలో ఎక్కువ భాగం ధారపోశారు. శివుడి వాంఛాసూచనలకు ఎదురుచూస్తూ అవాంఛలను మరుక్షణాన్నే తీర్చ ప్రయత్నించేవారు. నిజానికి శివుడి 'ఇష్ట' మనే అవ్యక్తమైన శక్తికి కీలుబొమ్మలయ్యారు ఆ దంపతులు. శివుడి కిష్టమైన పను లని భావించపడుతున్న పనులు చేస్తూ ప్రథమోదక బిందువులకై ఎదురుచూసే చాతకపక్షుల్లా శివుడి ముఖాన చిరునవ్వుకై ఎదురుచూసేవారు. కాని ఇన్ని సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ వారు కోరుకున్న వర్షము కురియకపోగా 'హిరాక్లిటస్' మళ్ళా జన్మఎత్తి తమకడుపున పుట్టాడని అనుమానం కలిగేది.

ఒక పుష్కరం గడిచినా, శివుడి మనస్తత్వములో ఎలాగా మార్పు రాలేదో, అలాగేసరస్వతి సంసారంలో అంతగా మార్పు రాలేదు. సరస్వతి అమ్మమ్మశరీరం పంచభూతాలతో కలిసిపోవటం, సరస్వతికి ఒక పుత్రుడు పుట్టటంతప్ప మరేమీ మార్పులేదు. జీవితమార్గంలో, ప్రయాణం ప్రారంభించిన ప్రదేశంనుండి ఒక్క అడుగైనా ముందుకు వేయలేకపోవటం, నారాయణరావును అప్పుడప్పుడు నిరుత్సాహపరిచేది. బ్రదుకుబాటపై భరించరాని బాధల భరిస్తూ పుట్టిన ఊరునే అంటిపెట్టి ఉండాలనే నిబంధన లేదుగదా! స్థలం మారితే అదృష్టం మారుతుందనే ఆశ, వారి హృదయాలలో మెరసి, మరో ఊరినివాసానికి ప్రోద్బలపరచింది. ఆ ఆశ వారి నీ వూరికి తెచ్చింది.

కోడికూసేవే ళయింది. మధ్యాహ్నమనగా ఇల్లు వెతకటానికి బయలుదేరిన నారాయణరావు ఆరాత్రికి ఇంటికిరాలేదు. సరస్వతి యధాప్రకారంగా లేచింది. ఆమె మనసు పరిపరి విధాల ప్రవహించింది. అయిన వారికి కీడు ఎంచుకు దిగదా ఈ మనసు. నారాయణరావును విడిచి ఒకగంటయినా ఉండటం అలవాటు చేసుకోవలసిన అవసరం—నారాయణరావు ఇంటిదగ్గిరే బోర్డులు రాయటంవల్ల, సరస్వతికి కలగలేదు. రైలు దిగినప్పుడు నారాయణరావు చెప్పిన విశేషాలవల్ల, ఈ ఊర్లో రెండేసత్రాలున్నాయని తనకు తెలుసు. కొత్త ఊరిలో సత్రములో కాక మరెక్కడ పడుకునివుంటారు? వెళ్ళి, వెంటపెట్టుకొద్దా మనే ఆలోచన నిద్ర లేస్తూండగానే కలిగి, నిశ్చయంగా మారి సరస్వతిని రోడ్డెక్కించింది.

సరస్వతి గుమ్మందాటిన ఐదు నిమిషాలకే 'అమ్మా!'అంటూ లేచాడు శివుడు. కాని, విభ్రాంతచేతస్కుడయ్యాడు! అమ్మలేదు. గది బయటికి వచ్చిచూసి మళ్ళా గదిలోకి వచ్చి కూర్చుని పదినిమిషాలు నిరీక్షించాడు. "ఎక్కడికి వెళ్ళి ఉంటుందబ్బా! ఎంతకీ రాదే!........." అని మిగత ఆలోచనలకు అవకాశమిస్తూ శూన్యంలోకి దృక్కులు పరపుతూంటే రాత్రి సరస్వతి పైకి మాట్లాడిన ఆలోచనలు, గ్రామఫోనుప్లేటునుండివలె గింగురుమంటూ వినిపించాయి. ఆ మాటలు అతని హృదయాన్ని తూట్లుచేశాయి. "రాత్రి అలా అమ్మ అనుకుంటుంటే అర్థం చేసుకోలేకపోయాను. మమ్మల్ని పోషించలేక రాత్రికిరాత్రే పారిపోయింది అమ్మ! అంతా ముందుగనే ఆలోచించినట్లున్నారు. ఇల్లు వెతకటమని నెపంపెట్టి నాన్నగారు మధ్యాహ్నమే వెళ్ళారు. ఎంతకీ రాదేం అమ్మ? నిజంగా వెళ్ళిపోయింది. ఇలా దిక్కులేనిచోట వదిలితే ఎలా గనుకొన్నారో? నేనైతే ఎలాగో బ్రతుకుతాను. కాని పాపాయిని నేనేం పోషిస్తాను? ఎవరైనా నాకు అన్నంపెట్టకుండా ఉంటారా? కాని తమ్ముడికి పాలెలాగ వస్తాయి? ఆఁ! అంతా పిచ్చివమ్మకం అమ్మే వెళ్ళి ఎవరినన్నా బియ్యం అప్పడిగితే, లేవు పొమ్మనేవాళ్ళు. అలాంటప్పుడు నాకెవరు అన్నం పెట్టారు? తమ్ముణ్ణి నేనెలా బతికిస్తాను?" ఇలా అనుకుంటూంటే తనను అంతదూరం చేదోడు వాదోడుగా ఉండి జీవిత రణరంగంలో ముందుండి నడిపించి, మహాసంకులసమరంమధ్యలో, నడిసముద్రంలో ముంచినట్లువదిలిపెట్టి, నిస్సహాయుడినిగా చేసిన మహాసేనానులుగా తోచారు శివుడికి—సరస్వతీ నారాయణరావులు. తన జీవితం మరొకరికి భారం గాకటంవలన విడిచారనే తలంపు కలిగినప్పుడు, అవమానమనే ఉక్కుమనిషి తనతో ముష్టియుద్ధం చేసినట్లుగా, భయంకరమైన రాక్షసి తన శిరస్సుపై ప్రళయ తాండవం చేసినట్లుగా అతను మథనపడ్డాడు.

అవమానం, నిస్సహాయదశా—రెండూ అతని హృదయంలో పురిపెట్టబడి, అతనికంతానికి ఉరిత్రాడయింది. దుఃఖం పొంగి పొర్లబోయింది కాని, తన తల్లి ఇచ్చిపోయిన శాంతం, ఓర్మి గంభీరగుణాలతో కట్టలు కట్టాను. రెక్కలు రాని పక్షి అయిన తనను విసర్జించిన తన తల్లిదండ్రులు తనను తిరిగి చేరదీస్తారనే ఆశ తనకు ఏ కోశానా లేనందున, తామిద్దరూ బ్రతకటానికి అవకాశాలు ఏమూలా లేనందున—మరణమే శరణ్యమనే నిశ్చయానికి వచ్చాడు. పూర్వజన్మకృతమో, లేక ఏమిటీ జగత్తు అనే అతని వేదాంత తత్వమో అతణ్ణి ఆత్మహత్యకు పురికొల్పిందంటే ఆశ్చర్యం ఈషణ్మాత్రమైనా ఉండదు.

పాపను భుజంపై వేసుకుని, గదిగుమ్మం అవతల ఒకపాదం వేశాడో, లేదో—గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి, వచ్చి కూర్చున్నాడు. ఏమిటో ఆశ, ఏదో ఆలోచన అతనిమనసులో మెరసింది, పాపను ఎందుకు తీసుకువెళ్ళలేదా అని తర్కించాడు. ఆ ఆశే, ఆ తర్కమే అతనికి ఊతకొమ్మ. నడిసముద్రంలో మునుగుతున్న అతనికి గడ్డిపోచ. "మమ్మల్ని తీసుకువెళ్ళటానికి మే

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రాళ్లుఅమర్చిన రిస్టువాచి రు 20/8.

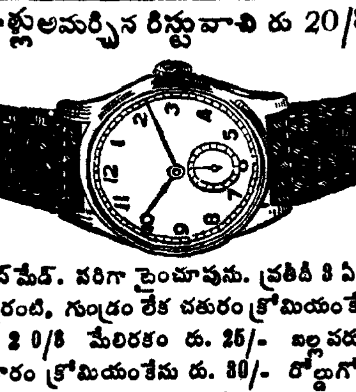

స్విస్ మేడ్. సరిగా టైంచూపును. ప్రతిదీ 3 ఏళ్ల గ్యారంటి. గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియంకేసు రు. 20/8 మేలిరకం రు. 25/- పిల్లవరుస ఆకారం క్రోమియంకేసు రు. 30/- రోల్డుగోల్డు (10 సం॥ గ్యారంటి) రు. 55/- 15 రాళ్ల క్రోం కేసు రు. 38/- 15 రాళ్ల రోల్డుగోల్డు రు. 75/- రెక్టాంగ్యులర్. వంపుగలది లేక టానా ఆకారము క్రోమియం కేసు రు. 42/- మేలిరకం రు. 45/- రోల్డుగోల్డు (10 సం॥ గ్యారంటి) రు. 60/- రోల్డుగోల్డు 15 రాళ్ళు రు. 90/- అలారం టైంపీసు: ధర రు. 18/-, రు. 22/- పెద్దసైజు రు. 25/- పోస్టేజి ఉచితము.
ఏరెండు కొనువారికైనా పోస్టేజి ఉచితము

H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11424, CALCUTTA.

గ్రంథ పరిచయము

ఆంధ్రకమ్యూనిస్టుపార్టీ అగ్రనాయకుల నగ్నసత్యాలు

సంపాదన: శ్రీ చదలవాడ పిచ్చయ్య గారు ప్రతులకు: సంపాదకుడు, కాంగ్రెస్ రోడ్డు, గవర్నర్‌పేట, బెజవాడ.

రాజకీయ పక్షములలోని కొందరు సామాన్య సభ్యుల యందును, నాయకుల యందును దోషము లుండుట అరుదు గాదు. ఆ దోషముల వలన నష్టపడినవారు వానినిగూర్చి ఫిర్యాదు చేసి న్యాయమును బడయుటయో, మందలింపబడి, ఆపక్షమునకే స్వస్తి చెప్పుటయో సామాన్యముగ జరుగుచునే యున్నది. ఒక పక్షపు అగ్రనాయకుల పట్ల అసంతృప్తి జెందినవారు, వారిలోని దోషము లనేకరువు పెట్టుచూ ప్రచురించెడి పుస్తకములుకూడ మన కెక్కుడుగానే కనిపించుచున్నవి. అట్టి రచయితను ద్రోహియని పక్షమువారు తూలనాడుట, వివేకి యనితరులు పొగడుటకూడ సహజమే. కాని తమపక్షమునకు అపకారము చేసినాడని అతనిని, అతనిసహచరులను దౌర్జన్యముగా బాధింపబూనుట ప్రజాస్వామ్య మూలసిద్ధాంతములకు విరుద్ధమగు నిరంకుశత్వమునకు చిహ్నము. ఈ శోచనీయ విధానము సోవియట్ రష్యాలో ఆరంభింపబడి, నాజీహిట్లర్ చేతులలో పరిపూర్ణత్వ మొంది, వివిధదేశములలోని కమ్యూనిస్టుపార్టీలచే ఆదరింపబడు చున్నది.

శ్రీ చదలవాడ పిచ్చయ్య గారు ఆంధ్రకమ్యూనిస్టులలో అగ్రగణ్యులలో నొకరు కమ్యూనిస్టులచే స్థాపింపబడిన అభ్యుదయ రచయితల సంఘము ను ఆంధ్రదేశంలో గొంచెము స్థావరము దొరకుటకు పీరికృషియే కారణమని చెప్పవచ్చును. అభ్యుదయ రచయితల సంఘము కేవలము కమ్యూనిస్టు సంస్థ కాదని చెప్పి, రచయితలను భ్రమపెట్టి, ఆ సంఘములో జేర్పించిదానికి కృత్రిమప్రాబల్యమును ఈయన సాధించినాడు కాని అభ్యుదయ రచయితల సంఘము ఈవిధముగా అభివృద్ధిజెందుట కమ్యూనిస్టుకమిటీకి ఇష్టము లేదని ఇప్పుడు చదలవాడ పిచ్చయ్యగారు ప్రచురించిన ఈ పుస్తకమువలన రుజువగుచున్నది అనేక ప్రముఖరచయితలను అభ్యుదయసంఘము పేరుతో ఉపయోగించుకొనుచు, అదే సమయమున వానిని ఎంత న్యూనత పరచినది ఈ లేఖల వలన తెలియుచున్నది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీలో ఆత్మవిమర్శన మనునది పున్నా అది మాగ్రనాయకులకు వర్తించదనీ, అగ్రనాయకులు తమ తప్పులను ఇతరులపై రుద్ది, తమ్ము తాము సమర్థించుకొనెదరనీ, పార్టీలోకూడా ప్రజాస్వామ్యము శూన్యమేననీ, పైగా, అగ్రనాయకులు పార్టీలో అకళంకవిశ్వాస మున్న సభ్యులపై తమకు గల పలుకుబడిని దుపయోగ మొనర్చి, తిరిగి తామే వారినే విధముగా నిందించుచున్నదీ, సహేతుకముగా ఈ పుస్తకములో వివరింపబడినది. పార్టీనుండి వైదొలగిన సభ్యుడు, ఈవిధముగా పార్టీవ్యతిరేక ప్రచారమును ప్రారంభించినాడుగా బట్టి దాని నంత లెక్కచేయనక్కరలేదని వప్పవచ్చును గాని, ఈ పుస్తకములోని అంశములన్నియు ఇప్పుడు మన ఎదుట తిరుగుచున్న వ్యక్తులకు సంబంధించినవి కాబట్టి, ఆ వ్యక్తులు ఇవి అబద్ధము లని రుజువు చేయగలుగుచుండనంతవరకు, ఈ పుస్తకము అసత్యప్రచారమున కుద్దేశింపబడినదని చెప్పుటకు అవకాశము లేదు. ఆంధ్రకమ్యూనిస్టు పార్టీమంత్రమును తెలిసికొనదలచిన వారికీ పుస్తకము ఉపయోగముగా నుండును.

గ్రంథస్వీకారము

శ్రీ మహర్షి జీవిత కథామృతము

ప్రాచీన భారత వర్షమహర్షుల జీవిత చరిత్రములు. ద్వితీయ భాగము రచన. శ్రీ బులుసు వెంకటేశ్వర్లు. పేజీలు 184. మూల్యం రెండు రూపాయలు. ప్రతులకు: రచయిత, రామారావు పేట, కాకినాడ.

పజిల్, గెలుపు సులభము

రు 25,000
నికరం చేరినచో

ప్రస్తుతపు పోటీ

K 54

అయిదు బహుమతులు రు 10,000 6,000; 4,000; 3,000; 2,000

6 మొదలు 21 వరకు గల అంకెలను ఈ గళ్లలో నుంచుడు. వాడిన అంకె తిరిగీ వాడగూడదు. అడ్డంగాను నిలువుగాను హారిజాంటల్‌గాను, ఎటు కూడినా మొత్తం 54 సంఖ్య రావలెను.

లోగడ పోటీ

ఫలితములు J 50

7	9	16	18
10	20	5	15
14	8	17	11
19	13	12	6

1-వ బహుమతి మద్రాసు, రిలయన్సు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో సీలు చేసి డిపాజిటుచేసిన "ఆల్ కరక్టు" సొల్యూషన్‌తో అన్నివిధాల సమానంగా వుండే సొల్యూషనుకు యివ్వబడును. 2-వ బహుమతి, సగము సరియైన జవాబులకు అనగా, మొదటి రెండువరుసలు నిలువుగాగాని అడ్డంగాగాని సరిపోయినచో, యివ్వబడును. 3-వ బహుమతి, నాలుగోవంతు సరియైన జవాబుకు అనగా మొదటి వరుస సరిపోయినచో, యివ్వబడును. 4-వ బహుమతి, మొదటి రెండు నెంబర్లు సరిపోయినచో యివ్వబడును. 5-వ బహుమతి, మొదటి నెంబరు సరిపోయినచో యివ్వబడును. "కీ సొల్యూషన్" 18-4-48 తేదీ పత్రికలలో ప్రకటింపబడును.

ఆఖరు తేది 10-4-48 బహుమతుల జాబితా 27-4-48

ప్రవేశరుసుము 1 జవాబుకు రు 1/-. 6 జవాబులకు రు 5/- మాత్రమే.

నిబంధనలు: ప్రవేశరుసుముతో (పోస్టల్ ఆర్డర్ ద్వారాగాని ముఖ్యంగా మణియార్డరుద్వారాగాని) సాదా కాగితముమీద ఎన్నిజవాబులైన పంపవచ్చును. మీ అడ్రసు, కవరుమీద మణియార్డరు కూపనుమీద వ్రాయండి. బహుమతుల జాబితాకు మీ అడ్రసు కవరుగూడ పంపండి. మాకుచేరిన సొమ్ము నికరము రు 25,000 లకు తక్కువగా వుంటే, బహుమతుల విలువలు తదనుగుణముగా తగ్గించబడును. అన్నివిషయములలో మా తీర్పు ఖాయము. ఇతర రూల్సు మామూలు 1, 2-వ బహుమతులవారికి టెలిగ్రాము ద్వారా వెంటనే తెలియచేయబడును. జాబులు యింగ్లీషులోనే వ్రాయాలి.

లక్ అండ్ కో, గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డుపరం 1164 43/27 ఈశ్వరదాస వీధి. **మద్రాసు - 17.**

సుడిగాలి

(11 వ పేజీ తరువాయి)

మెంతమందిమి ఉన్నాం కనుక? చింకిచాపా, బొగ్గు బుట్టా, గిన్నెలమూట. అదీకాక ముమ్మర్ని పట్టుకువస్తే, నీకు అనుమానం కలగదూ?" శివుడి సందేహనివృత్తికై సమాధానం గట్టిగా చెప్పాయి ఆ సామానులు. ఊతకొమ్మ విరిగింది. గడ్డిపోచ సముద్రగర్భంలోకి పోయింది.

మళ్లా లేచి గబయటికి వచ్చాడు. వాన వెలిసింది. అంధకారం దిశావలయముల గుత్తులు గుత్తులుగా వత్తుకొన్నాయి. ఆకాశంతారు రంగు చీరె కట్టుకొనివుంది. శీతకాలం. సూర్యుడుదయించిందీ, లేనిదీ తెలియకపోవటంవల్ల— పతితం అవరణలో అలికిడి ఏమీ లేదు. చూరులోంచి చినుకులు చిటపటమని పడుతూ శివుడి హృదయానికి లయవేస్తున్నాయి.

నిశ్శబ్దానికిభంగం కలుగజేస్తూ శివుడు వేడి, వేడి ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసాలు జరుపుతూ బావిదగ్గిరకొచ్చాడు ఒకచేత్తో, తిమ్మణ్ణి భుజానికానించుకొని బావిబొడ్డు ఎక్కాడు బావిలోని నీరు వాడిద్దరికీ ఆశ్రయ మిచ్చేందుకు చాలుతుందో, చాలదో అన్న అనుమానంమీద, కొత్తనీరు నిరాటంకంగా నిశ్చలంగా ఊటనుండి వస్తోంది. నిశ్చలుడై బావిలోకి దూక సంసిద్ధుడయ్యాడు. సరస్వతి అమ్మమ్మ 'ఋషీ ఋషీ' అని పేరుపెట్టిన నామం సార్థకపరచుకుంటున్నాడు. ఆ ప్రశాంతత, గంభీరతలలో, మరణాసన్న సమయంలో శివుడికి 'సోక్రటీసు' కూడా సాటి రాడనటంలో అతిశయోక్తి లేదు.

సరస్వతీ నారాయణరావులు రోడ్డుపై చకచకా నడుస్తున్నారు. అడుగు తీసి, అడుగు వేశే లోపల యుగం గడిచినట్లుగా వారు భావిస్తున్నారు. రాత్రి కురిసిన వర్షానికి ఫలితం తెల్లవారుజామున కానవస్తోంది. బురదబిందువులు సరస్వతి చినిగినచీరె అంచులతో గొబ్బుమలాడుతున్నాయి. ప్రపంచంలో మసగవేలుతురు వచ్చింది రోడ్డుపైని మరకలు, గుంటలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి వారు సత్రాన్ని సమీపించేసరికి తూర్పున ఆకాశంకొద్దిగా ఎర్రనైంది. ఆరోజు భానుడు ఆలస్యంగా ఉదయిస్తాడని చెప్పటానికి ఓడినపడ్డట్లుగా అరుణుని ప్రభావం మందంగా ఉంది. కోలాహలం, సింహద్వారం సమీపించేసరికి వారికి వినపడింది.

గుంపు దగ్గిరికి వచ్చేసరికి 'పొట్ట ఒత్తండి' 'కాలుచేతు లాడించండి' అనే సలహాలు వారి కర్ణకవాటాలను గ్రుద్దులు చేశాయి 'ఏమిటి? ఏమిటి?' అని అడుగుతూనే, వారు చెప్పే మాటలు వినేలోపునే గుంపుమధ్యకి వచ్చారు. 'శివుడు! పాప!' సరస్వతి కెవ్వున కేక వేసి, నిలువునా కూలింది కుప్పలా. గుంపులోనివారి గుండెను కోతకోసే కేక విని, 'అమెపిల్లలేనా ఏమిటి?' అని అంతా ఒకేసారి అన్నారు. నారాయణరావు బుర్రలో ఏటంబాంబు పేలినట్లయింది. తను చూస్తున్న సంఘటన కలో, లేక వాస్తవమో అతనికి నిర్ణయించుకొనే శక్తి లేకపోయింది అతనిగుండెలను మరపెట్టి పండి చేసినట్లయింది.

అంతకుమునపే కబురంపబడ్డ డాక్టరు వచ్చి పరీక్షించాడు గుంపుమాపులు అతనిముఖాన్ని తూటుచేసున్నాయి డాక్టరు పెదవివిరవటంతోనే, ప్రళయం వచ్చిందేమో నన్న అనుమానాన్ని కలుగజేసింది ఆ గుంపు. నారాయణరావు గుండెలు గుబేలుమన్నాయి. గాలానికి చిక్కిన చేపలా గిలగిల కొట్టుకొని నేలపైని మొసలిలా శక్తిహీనుడై అక్కడే కూలిపోయాడు. నిరాశాపూరితమైన గాలి మందంగా అటు నిటు సంచారం చేసింది. పాతగుంపులు వెళ్ళి, నూతన సమూహాలు వస్తున్నాయి.

ఆ ఊరి రుద్రభూమిలో, కాటికాపరి రెండు గుంటలు త్రవ్వుతుండటం;-ఆదినం ఆలస్యంగా ఉదయించిన సూర్యభగవానుడు ప్రథమవీక్షణంలోనే చూసి, మరో క్షణం చూడలేకేమో; వెంటనే ప్రకాశహీనంగా మబ్బులచాటుకి మాయమయ్యాడు.

సింహాచల క్షేత్రము

(13 వ పేజీ తరువాయి)

పట్టణమునకు పదకొండుమైళ్ల దూరంలో సింహాచలము కొండ క్రింద గులాబీతోట వేయించాడనీ, ఆ గులాబీతోటకు సింహాచలము కొండమీద వాగు జలాలే ఉపయోగపడేవనీ ప్రతీతి.

హనుమంతగేటుదాటి కొంతదూరమున ఉగ్రనరసింహస్వామివారి ఆలయ ముంది ఆలయము చాలా భాగము కొండలోనే చెక్కారు ఆలయము చూడగానే ఆలయశిల్పము యెంతో అందంగానూ శిష్టశిల్పముగానూ కనిపిస్తుంది.

ఆలయ పీఠము చతురస్రము. దానిపైన పెద్ద గోపురము-ముందు ప్రాంగణము దానిమీద చిన్న గోపురము ఎదురుగుండా చతురస్రముగా పదహారురాతి స్తంభాలమీద ముఖమండపమూ, ఎదురుగుండా ఒక వరండా—అన్నీ కలిసి నరసింహమూర్తి ఆలయము గుడిప్రక్కన హయాలు పూరించిన నల్లరాథమ-స్వామివారి వాహన ముంది. దీనికి ఉత్తరముగా నాట్యమండప ముంది. ఈ నాట్యమండపము మీదనే స్వామివారి కళ్యాణము జరుగుతూంటుంది ప్రతిసంవత్సరమూ. ఈ నాట్య మండపానికి 96 నల్లరాతి స్తంభాలు. ఆరు, ఆరు స్తంభాలుగా పదహారు వరుసలున్నాయి. వీట్లమీద శిల్పము తెక్కిన ఆలయమంతలో నూవున్న శిల్పానికన్న బహు నాజూకుగా వుంటుంది

గుడినిండా వైష్ణవపురాణగాథలూ, దేవుళ్లూ, చిల్లర దేవుళ్లూ, హిందూ దేవాలయ సంప్రదాయ ప్రకారము కామశాస్త్రభంగిమలూ అన్నీ శిల్పంలోనే అతినైపుణ్యంగా చెక్కబడి న్నాయి శిల్పవిశిష్టతకు ఆంధ్రదేశములలోని దేవాలయము లన్నిటికంటెనూ, సింహాచల మెక్కువని చెప్పవలసివస్తుంది. గుడి అంతా నల్లరాయి నూనెరాస్తే మెరసినట్లు మెరుస్తూంటుంది. గుడిగోపురముమీద శిల్పము చాలా భాగము కురిసిన వానలవల్ల—శిల్పాలన్నీ అరిగిపోయినటునిదర్శనంగా కనపడుతూంటుంది.

ప్రతి స్తంభము మీదా తామరపువ్వులూ, తామరమొగ్గలూ ఒంగిపోయినట్లు, క్రిందకి త్రిప్పి చెక్కి ఉంటాయి. ఒక స్తంభముమీది శిల్పము ఇంకో స్తంభముమీద కానీ, ఇంకొక్కమీద కానీ కనపడదు

ఈశిల్పనిర్మాణమంతా పైన చెప్పిన నరసింహ ప్రభువుకాలంలోనే జరిగినట్లు నిదర్శనాలున్నాయి. చాలా వరకూ మహమ్మదీయరాజులు శిల్పాన్ని పాడుచేశారని చరిత్రాంశము లున్నాయి

బూతు బొమ్మలూ, దిష్టిబొమ్మలూ చూడలేక విజయనగరమును పాలించిన రాజులలో ఒక రాజుగారి భార్య, ఈవిధమైన శిల్పాలమీద సున్నము పూయించినదట. గుడి అలంకారాలూ చాలావరకు పుష్పమాలలూ, తెలుగు ప్రజకు ప్రీతి అయిన పుష్పాలే. వైష్ణవపురాణమంతా శిల్పంలో వుంది.

సింహాచల ఆలయాన్ని ఆశ్రయించుకుని అనేక బీదజనులు బ్రతుకుతూన్నారు.

స్వామివారు ఉగ్రమూర్తి అగుటవల్ల యెపుడూ విగ్రహము చుట్టూ చందనము పూసి వుంచుతారు. ప్రతిసంవత్సరమూ స్వామివారి "చందనయాత్ర" జరుగుతూంటుంది. ఆయాత్ర రోజున విగ్రహాన్ని కప్పిన చందనము తీసివేస్తారు.

క్రిందటి సంవత్సరము ప్రస్తుతపు విజయనగరం రాజుగారు దేవాలయములోని హరిజనులకు ప్రవేశ మిచ్చారు.

నెరసిన వెంట్రుకలఔషధము

రంగు పూయనక్కరలేని ఆయుర్వేద చికిత్స తెల్లని. రంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిచో. సొమ్ము వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచమైయుండిన రూ 2-8-0, మధ్యరకమైయుండిన రూ 3-8-0, పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0

గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు ఔషధము

Kesh Ranjan Aushadhalaya,
M. 63, P.O Raniganj (Burdwa